

Izloži, izveščaj, ponudnik, vsak dan zjutraj. Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, L nadstropje. Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne plačajo se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Odgovor: J. P. Peric. — Lastnik tiskarne Edino. — Tisk: tiskarna Edino. — Znaša za mesec L 7.—, 3 mesece L 19.50. — L 32.— in c. — Za inozemstvo mesečno 5 lir več. — Tisk: tiskarna Edino.

„Ščavo“ v mestnem svetu tržaškem

V seji tržaškega mestnega zastopa dne 6. februarja 1925 so bila v razpravi razna vprašanja gospodarskega in socialnega značaja: raztegnitev električne mreže v nekatere okoliske vasi, preskrba primernih prostorov novemu kr. trgovskemu zavodu, raztegnitev vodovoda k Sv. Mariji Magdalena in v Rojan, tlakovanje ulic, olivoritev novih ulic in prehodov, nove tramvajске črte, porušenje oziroma prezidava znanega poslopja Portici di Chiozza in Ponte della Fabbra v olajšanje prometa na teh najizvrednejših križiščih.

Bila so torej, kakor vidite, v razpravi sama vprašanja, ki vsaj po našem priprostem razumevanju ne bi smela imeti nič opraviti ne s politiko, ne z nacionalizmom. Vprašanja torej, ki se — četudi so mnenja navzkrižna — morejo presojati mirno, trezno in z zgolj stvarnih vidikov.

Vendar so bili gospodje — in to je znano — za njih duševnost — zelo nervozni, da so zašli mestoma v ostra in ujedljiva prerakanja. To pa posebno v razpravi o porušitvi in prezidavi poslopja Chiozza z znanimi oboki. Zakaj? Morda le iz stvarnih gradbeno-tehničnih razlogov? Morda le radi različnih razlogov o potrebi in zahtevah javnega prometa? Ne! Prišlo je do hudih spopadov, ker se je tudi v te debate zanesla politična nota, ker so odmevali v njih politični in narodni boji, sovražnost proti slovenskemu prebivalstvu, posebej se okoliščinskemu. Neverjetno bi se sicer moralo zdeti to in vendar je bilo tako.

Posebno je mestni svetovalec Lucatelli pihal v veliko bojno trobento. V razpravi o načrtu za prezidavo poslopja Portici Chiozza — kateremu je nasprotoval — izjavil Lucatelli, da se to poslopje ne sme podreti, ker tvori narodni spomenik! Na vprašanje svetovalca Robba: zakaj? — je Lucatelli odzval spomine na dogodke iz zgodovine življenja v našem mestu — na dogodke, ki so se pred rojenim poslopjem odigrali pred pol stoletja. Zaklical je svetovalcu Robba: „Vi ste se mladi in se ne morete spominjati bojev, ki so se razvijali na oni točki. Če bi mi odobrili ta načrt, bi postali sokrivci na porušitvi tega narodnega spomenika“.

V razumevanje te — fraze o „narodnem spomeniku“ opozarjamo, da je povodom odprave nekdanjega okoliškega bataljona — tega privilegija naših okoličanov, ker niso bili podvrženi vojaški službi, da so opravljali v mestu varnostno službo — prislo pred oboki Chiozza do krvavih spopadov med italijanskimi meščani in okoliškimi stražarji in je bil v teh bojih eden meščanov — Parisi — ubit. Iz zgolj narodnega nasprotstva so razvneti meščani neprestano zahtevali, naj se okoliški bataljon razpusti in odpravi in je avstrijska vlada slednjič ustregla tej zahtevi.

Ta izlet svetovalca Lucatellija v zgodovino nekdanjih burnih, a že skoro popolnoma pozabljenih dogodkov, je bil v povod burnemu prerakanju v seji mestnega sveta dne 6. februarja 1925.

Svetovalec Luraga — komunist — je menil, da ni nikoli nič čul o tem, da bi bili oboki Chiozza — naroden spomenik. Lucatelli ga je zavrnil, v velikem hrupu, z besedo — „ščavo! župan: „Ne naroden spomenik, marveč zgradba umetniške pomembnosti! Luraga: „Hvala! Toda kar se tiče lopovstva svetovalca Lucatellija“ — (hrup). Župan je pozval Luraga, naj umakne to besedo. Luraga: „Razšlil me je z besedo „ščavo“. Jaz nisem bil nikoli „ščavo“, predno sem postal komunist, sem bil socialist“. Neki glas: „Je avstrijalec! Luraga: „Ni res — socialist!“. Ker je Lucatelli očital svetovalcu Cesareo, da se hoče priklopiti zavarovalnici Assicurazioni Generali, da ne bi mu povisala najemnine, je Cesareo viharno protestiral proti „smešni insinuaciji“ svetovalca Lucatellija. Očital mu je „obnašanje suroveža“, ter si je pridržal postopanje na drugem mestu. Ta incident je povzročil velik hrup in razburjenje, da je župan odložil razpravo na prihodnjo sejo.

Tako se razpravljajo v tržaškem mestnem svetu stvari, ki so največjega gospodarskega in socialnega pomena za prebivalstvo mesta. Zalijo se med seboj in žalijo tudi soobčane drugega plemena! O nicemer ne morejo govoriti resno in stvarno. Ne dopuščajo jim žilica narodnega sovraštva. Pogrevajo stare in že davno pozabljene dogodke, da zopet in zopet podžigajo nasprotstva. Je to pravi zločin proti mirnemu sožitju, o katerem sicer govorijo njihova glasila tako sladke besede. Svetovalec Lucatelli proglašča oboko Chiozza za „narodni spomenik“ edino zato, ker so se tam pred pol stoletja krvavo pretepali ljudje dveh plemen, a občani iste občine! Ne zaveda pa se ta mož, da krvavo želi mirno italijansko prebivalstvo, zahtevajoč od njega, naj ohranja „svet spomin“ na žalostne dogodke, o katerih mora želeči vsak miroljuben, blag in kulturni človek, da bi bili — pozabljeni! Pravijo, da so oboki Chiozza „narodni spomenik“. Mi pa pravimo, da je bila razprava v tržaškem mestnem svetu spomenik, ki mu ne dela časti!

Svetovalcu Luragi pa bodi povedano, da ne bi bil smel svoje obrambe omejiti na ugotovitve, da on ni „ščavo“, — ker se je s tem, četudi morda nehoče, pridružil žaljivki za slovensko prebivalstvo — marveč bi bil moral zaklicati v zbornico

da je tako žaljenje narodnosti drugorodcev vse obsodbe vredno! To bi bil moral tem bolj, ker je pripadnik stranke, ki se ponaša, da je mednarodna, da z enako ljubeznajo objemlje vsa ljudstva, in ki se vedno ponaša, da le edino ona more srečno rešiti narodno vprašanje in zagotoviti mir in bratstvo med ljudmi različnih plemen! Mislimo, da so morali čitati njegovo obrambo, češ da ni „ščavo“, s trpkim čustvom tudi najbolj zaslepljeni in zapeljani komunisti slovenske narodnosti!

Senat odobril

proračun ministrstva za promet

RIM, 10. Na današnji seji senata se je nadaljevala razprava o proračunu ministrstva za promet. Govorili so k tožadnemu zakonskemu načrtu, ki nekatere senatorji, kakor je dobil besedo minister Ciano, ki je odgovoril na razne pripombe svojih predgovornikov.

Po zaključitvi razprave je predsednik dal na glasovanje omenjeni proračun, ki je bil po kratki debati sorej. Jutri bo imel senat tajno sejo. Prihodnja javna seja bo v četrtek ob 15. uri.

Dnevni red prihodnjega zasedanja parlamenta

Dan otvoritve zbornice se negotov Načrt za fašistovsko internacionalno

RIM, 10. Na današnjem ministrskem svetu se je imelo — tako se je vsaj včeraj zatrjevalo — določiti tudi dan zopetne otvoritve zbornice. V preteklem tednu je imel predsednik zbornice Casertano pogovor z ministrskim predsednikom, ki je bilo menda dogovorjeno, da se bo otvoritve poslanske zbornice 3. marca. Tudi dnevni red da je že sestavljen in bi tedaj zbornica začela svoje seje z razpravo o proračunih.

O tej zadevi se je danes govorilo v senatu v zvezi z volilnim zakonom in z načrtom za preuredbo vojske. Zatrjuje se, da je vlada radi tega pritiskala na senat, da naj ne spremeni volilnega zakona, ker je hotela zaključiti zasedanje senata takoj po sprejetju tega zakona, s čimer bi rešila vprašanje načrta Di Giorgio, ki ga čaka toliko nasprotstev v senatu, načrta, ki bi tako sam od sebe propadel.

Senat bo začel razpravo o volilni reformi jutri ali najkasneje v četrtek. Odbor opozicije se bo sestal jutri in bo izvolil komisije, katerih ustanovitev je bila na zadnjem sestanku sklenjena. Na Montecitorioju in v političnih krogih pa kroži še vedno govorica o sporazumu med opozicijskimi v zbornici in aventinisti.

Za jutri, v sredo, je napovedan sestanek vodstva liberalne stranke. Zdi se, da se bo tu razpravljalo o političnem položaju, o katerem se hočejo nekateri liberalci določno izreči in to magari potem manifesta na narod. Drugi zopet trdijo, da bo vodstvo pri tej priliki proučilo možnosti sporazuma z ustavnimi strankami Aventina.

Dnevni red velikega fašistovskega sveta, ki je sledil za četrtek v palačo Venezia, je dal povd za najrazličnejše razlage. Na tej seji bo namreč veliki fašistovski svet razpravljal o možnostih vsoljnega sporazuma med fašistovskim in njemu sorodnimi gibanji.

V tem oziru piše „Corriere d'Italia“: „Mussolini bo na široko poročal o pomenu in ciljih te fašistovske internacionalne, ki bi po mnenju fašistovskih krogov morala imeti posebno lice. Fašistovska internacionala bi morala imeti kulturno in moralno podlago in ne sindikalno in bi morala stremeti po ustanovitvi enotne fronte intelektualcev za propagando proti teorijam socialne demokracije. Akoravno je načrt za ustanovitev fašistovske internacionalne izdelan komaj v svojih glavnih obrih, se vendar zdi, da se bo Mussolini pri propagandi za to idejo poslužil v prvi vrsti fašistovskih udruženj v inozemstvu“.

Ministrski svet

RIM, 10. Davi ob 10. uri se je sestal ministrski svet, ki se je bavil s tekočimi upravnimi posli. Jutri se ministrski svet zopet sestane.

Konkordat med Poljsko in sv. stolico podpisan

RIM, 10. Danes je bil podpisan v Vatikanu konkordat med Poljsko republiko in sv. stolico. Za sv. stolico je podpisal konkordat kardinal Gasparri, za Poljsko pa poslanik Ladislav Skrzynski in poslanec poljskega sejma in bivši poljski prosvetni minister Stanislaw Grabski.

Avstralci protestirajo proti naseljevanju tujcev

Omejitev naseljevanja v Avstraliji MELBOURNE, 10. Danes se je javila pri notranjem ministru deputacija Avstralske zveze ter je protestirala proti naseljevanju tujcev v Avstraliji. Protest je bil naprjen v prvi vrsti proti naseljencem iz južne Evrope. Minister je odgovoril, da je vlada ukrenila vse potrebne korake, da se dovoli naseljevanje le angleškim podanikom. Obenem je sporočil deputaciji, da je avstralska vlada zaprosila italijanske in francoske paroplovne družbe, da prevzamejo prevoz onih evropskih naseljencev, v domovino, ki so došli pred kratkim v Avstralijo na podlagi reklame nekaterih inozemskih narodnih drušev.

Kongres francoskih socialistov

Govorniki zagovarjajo sodelovanje z Herriotovo vlado

GRENOBLE, 10. Na včerajšnjem zborovanju kongresa francoske socialistične stranke se je pričela razprava o odnosih socialistične skupine napram parlamentu in o vprašanju podpiranja sedanje Herriotove vlade. Načelnik seinske socialistične zveze je ostro napadal zunanjo politiko Herriotove vlade. Poslanec Compere Morel je poudarjal potrebo, da socialistična skupina še nadalje podpira Herriot, a se nikakor ne sme oddaljiti od izjav, ki jih je že podala v parlamentu in na številnih javnih zborovanjih. Stranka mora ostati zedinjena, nadaljuje Compere Morel, in njej pripada bodočnost, ki pa ni daleč. Za njim govori načelnik parlamentarne skupine poslanec Leon Blum.

Zastopa stališče, da se mora vlado podpirati. Vladi bomo odpovedali sodelovanje, je poudaril Blum, tedaj, če se oddalji od demokratičnih socialističnih idej. Ne bomo pa dopustili, da bi se zrušila pod udarci reakcije. Generalni tajnik socialistične stranke poslanec Paul Faure, hvali vlado sprito njenega primernege postopanja o priliki stavke v Doumergue-u. Seja se zaključit ob 20. uri.

Mednarodna konferenca v Londonu

Varstvo Francije — Revizija mej v vzhodni Evropi

LONDON, 10. Merodajni krogi zatrjujejo, da pride Herriot marca meseca v London, kjer se bo sklicala mednarodna konferenca. Njena naloga bi bila, da uredi vprašanje varstva Francije in ostala še nerešena vprašanja mednarodne politike, kojih rešitev zahteva sporazumnege postopanja Anglije in Francije. Konferenca bo razpravljala o vseh evropskih problemih, od avstrijskega problema pa do problema vzhodnih mej Nemčije, ki bodo podvržene reviziji.

LONDON, 10. London se pripravlja na novo mednarodno konferenco. Angleški poslanik je sporočil Herriotu, da bo njegov obisk v Londonu mnogo pripomogel k razbistrih važnih političnih vprašanj mednarodnega značaja. Vprašanje zavezniških dolgov je onaj, ki zahteva sklicanje mednarodne konference. Vprašanje varstva, vprašanje note o mednarodni vojaški kontroli, ki se odpošlje Nemčiji, določitev roka za istočasno izpraznitve porurske in koelske cone, vprašanje francoske in angleške vzhodne politike, vprašanje Avstrije in balkanskih držav so vstopila v štadij, ki zahteva od Francije in Anglije, da jih čimprej proučite, če hočete nadalje enotno postopati v diplomatskem oziru. Razpravljanje o teh velikih mednarodnih problemih pa bo zahtevalo, da se pritegne na konferenco tudi poslanik Belgije, Italije in poslanik Zedinjenih držav v Londonu.

Pred šestimi meseci je izjavil Chamberlain v imenu tedanje opozicije, da sicer želi nadaljnji obstoj antante, toda ta se mora tudi ozirati na nasprotja interesov, ki obstojajo med posameznimi zavezniškimi državami. Kot zunanji minister je zastopal to stališče tudi v Parizu in Rimu in sicer decembra meseca. Le Herriot je kazal stvarno razumevanje za to angleško stališče. Od tod tudi Herriotova želja, da pride v London v svrhu pregovorov z angleškimi političnimi osebnostmi.

Anglija je pripravljena pod naslednjimi pogoji skleniti varstveno konvencijo s Francijo, Nizozemsko in Belgijo: 1. Anglija garantira nedotakljivost sedanjih mej teh treh držav; 2. Francija in Belgija se izjavite pripravljene, da izpraznijo porursko in koelsko cono najkasneje do 15. avgusta t. l.; 3. neodvisno od teh dobrot se mora predvsem predvidevati, da ne prevzame Anglija nikakih obveznosti za nedotakljivost sedanjih državnih mej v vzhodni in jugovzhodni Evropi.

Kakor pravijo iz Pariza došla poročila, se sestane medzavezniška konferenca v Londonu pred 18. marcem, ker namerava angleški zunanji minister Chamberlain 20. marca prisostvovati zborovanju sveta Društva narodov v Zenevi.

Zaščita domače industrije v Angliji

LONDON, 10. Lloyd George je predložil ministru Baldwinu interpelacijo glede novega načrta za zaščito domače industrije, ki tripi pod pritiskom tuje konkurence. Verjetno je, da bo slično interpelacijo predložil tudi MacDonald. Gotovo je, da bo vlada razpravljala o interpelacijah.

Proces proti komunistični čeki v Nemčiji

LIPSKO, 10. Danes se prične tu proces proti komunistični čeki. Obtožnica pravi, da so nemški komunisti ustanovili v Berlinu po vzorcu ruske čke organizacijo, ki naj bi uredila evropske komunistične cilje z nasilnimi akcijami. Nemška čeka je zasnovana načrt za umor generala von Seehta, veleindustrija Hugo Stinnesa in še mnogih drugih finančnikov. Sodnija je v posesti podatkov, ki neizpodbitno dokazujejo, da je čeka izvršila umor policijskega agenta Rauscha. Ta umor je priznal tudi čkostaev Neumann, predsednik komunistične čke. Procesu čke bo sledil proces proti vodstvu nemške komunistične stranke, v prvi vrsti pa proti komunističnim poslancem Koehnen, Scheidlein in Strecker.

Zmaga Nar. bloka pri volitvah v Jugoslaviji se potrjuje

Ugoden vils v inozemstvu - Mandati zaprtih voditeljev HRSS ne bodo verificirani?

BEOGRAD, 10. (Izv.) Uradno se ugotavlja, da je dobil Narodni blok na volitvah 162 mandatov in s tem večino v parlamentu. Morebitne korekture morejo le še povečati število poslancev večine.

Danes se je od 11. do 1. ure pop. vršila prva seja vlade po volitvah. Na dnevnem redu je bila na novo ustvarjena politična situacija po volitvah. Ministriški svet je razpravljati tudi o delovnem programu za novo skupščino in o vladni deklaraciji, ki bo kratka, a zelo pomenljiva, ker bo vsebovala zakonske načrte, ki jih bo narodna skupščina morala rešiti.

Po seji vlade se je ministriški predsednik Pasić podal na dvor ter poročal kralju o poteku seje. Povsem je sigurno, da vlada ne bo demisionirala, dokler se ne sestane narodna skupščina, ker traja do tedaj njen mandat. Čim pa se sestane nar. skupščina, bo vlada podala ostavko, a bo takoj zopet sestavljena nova vlada Nar. bloka. V to novo vlado bodo po vsej priliki vstopili vsi dosedanja ministri, izvzemši Šurmina in Drinkovića, ki sta pri volitvah propadla.

BEOGRAD, 10. (Izv.) Glede mandatov HRSS je danes neki član vlade izjavil novinarjem, da mandati zaprtega vodstva HRSS ne bodo verificirani, ker tega ne dopušča zakon za zaščito države, na podlagi katerega se ravno postopa proti vodstvu HRSS in ki v 18. členu predpisuje, da se imajo ti mandati uničiti. Položaja

drugih izvoljenih kandidatov HRSS vlada dosedaj še ni pretresala. Glede Radića samega zbira vlada ves obtožilni material, ki ga bo predložila novi nar. skupščini, da ona odobri izročitev Radića sodišču.

BEOGRAD, 10. (Izv.) Poročilo o izidu volitev je inozemstvo sprejelo z zadovoljenjem. General Bodrero, italijanski poslanik na jugoslovenskem dvoru, je izjavil novinarjem, da je Italija lahko zadovoljna z izidom volitev v Jugoslaviji, ker je s tem vladi zagotovljena večina, s katero se bo moglo naglo nadaljevati delo za zbližanje obeh držav.

BEOGRAD, 10. (Izv.) Vesti opozicijskih listov, da je Nar. blok ostal pri volitvah v manjšini, je notranje ministrstvo zanikalo.

Naknadne volitve radi incidentov

Prekrižani računi Ogrske

BEOGRAD, 10. (Izv.) Radi nekaterih incidentov v poedinih krajih na Hrvatskem in radi onemogočanja poslovanja nekaterih volišv vsled izživljanja radičevcev se bodo ponekod vršile naknadne volitve.

Vlada je doznala, da so Ogrci za čas volitev imeli koncentriranih večje število čet ob meji v nadi, da bo zmaga opozicija in da bo vsled tega izbruhnila državljanska vojna. Jugoslovenska vlada je za to doznala ter s svoje strani ukrenila vse potrebno za varnost v obmejnih krajih.

Nadaljevanje beneške konference v Firenzah

BEOGRAD, 10. (Izv.) Gen. Bodrero je danes konferiral tudi z načelnikom jugosl. delegacije za italijansko-jugoslovenska pogajanja dr. Jemcem in je bil potem sprejet še pri zunanjem ministru Ninčicu. Italijanski poslanik je pri tej priliki nastopil s predlogom, da bi se konferenca, ki se je doslej vršila v Benetkah, nadaljevala v Firenzah. Minister Ninčić je na to pristal in tako se bo nadaljevanje italijansko-jugoslovenskih pogajanj začelo 15. t. m. v Firenzah, o čemer je jugoslovenska delegacija že obveščena.

70-letnica zagrebskega škofa

ZAGREB, 10. (Izv.) Tukajšnji škof dr. Bauer praznuje jutri svoj 70. rojstni dan. Škof dr. Bauer je predsednik hrvatske akademije znanosti, ki mu priredi ob tej priliki svečano gratulacijo.

Upor v bolgarski armadi

25 mož in 2 upornika ubita

BEOGRAD, 10. (Izv.) Včeraj zjutraj je prišlo v zapadnem delu Bolgarske do krvavega upora v vojski. Vlada je poslala proti upornikom svoje čete in je prišlo tako do prave bitke med obema strankama. Vsled pritiska vladi zvestih čet so se uporniki morali umakniti na jugoslovensko ozemlje, kjer so zgubili 2 moža. Vladne čete so imele 25 mrtvih.

Lutherjev govor v Koelnu

Vprašanje izpraznitve porenjske cone

BERLIN, 10. Državni kancelar Luther je imel včeraj v Koelnu daljši politični govor. Izjavil je tekom govora tudi sledeče: Nemška vlada smatra, da je usoda Porenja tesno zvezana z usodo Nemčije, kajti svoboda Porenja pomeni svobodo Nemčije. Politika nemške vlade bo stremela za tem, da ne postane Porenje nikdar okupacijska provinca.

Kancelar je poudarjal, da so tudi še da-

nes neznani razlogi, radi katerih so se odločili zavezništvo, da preloži izpraznitve koelske cone. Nemška vlada je pripravljena se pogajati nadalje ter proučevati odkritja zaveznikov glede razorožitvenega vprašanja. Vendar pa mora biti cilj teh pogajanj takojšnja izpraznitev severne porenjske cone. Dne 30. januarja sem se obrnil s prošnjo na francoskega ministrskega predsednika Herriota, da se izprazni koelska cona; a na mojo prošnjo nisem prejel dosedaj nikakega odgovora.

Francoski listi so vedno zatrjevali, da izpraznitve koelske cone ne more zavise samo od razorožitvenega vprašanja, temveč tudi od garancijske pogodbe, ki se mora skleniti s Francijo. Ne verujem, je rekel Luther, da zastopa tudi francoska vlada tako stališče. Z ozirom na notranji politični položaj Nemčije je poudarjal Luther potrebo, da morajo politične stranke prenehati z medsebojnimi borbami, kajti sedanja nemška vlada je pripravljena, čeravno sloni na večini, pritegniti k sodelovanju zastopnike vseh strank, ki priznavajo državno ustavo.

Sovjetski trgovski odnošaji z Japonsko

MOSKVA, 10. Sovjetski gospodarski krogi pripisujejo pogodbi z Japonsko veliko važnost, kajti ona omogoča razmah sovjetske trgovine proti vzhodu. Glasnik uradnih podatkov je dosegla trgovina z Japonsko v letu 1924. vsoto 155 milijonov rubljev, to je trikrat večjo vsoto kot leta 1913. Razun poljskih pridelkov in rib namerava komisariat za zunanjo trgovino izvažati na Japonsko tudi petrolej in železo.

Protestno zborovanje proti ukinitvi francoskega poslanstva pri Vatikanu

CLERMONT, 10. Tukaj se je vršilo pod predsedstvom clermontskega škofa veliko zborovanje katoličanov. Zborovalci so odobrili resolucijo, ki protestira proti ukinitvi francoskega poslanstva pri Vatikanu, ter so odposlali papežu udanostno brzojavko.

DNEVNE VESTI

Proti samovoljnemu menjavanju pisave imen

V tržaškem uradnem listu „L'Osservatore Triestino“ od 9. t. m. razlašajo neki Anton Pavlovič, po rodu iz Makarske, in njegova dva otroka, da jim je pravosodni minister z odlokom od 18. 11. 1924. dovolil premeniti priimek iz Pavlovič v Pavlovich, in da naj, kdor bi imel interesa se upreti, to stori najdalje v štirih mesecih. O vprašanju pravilne pisave naših imen bo treba posebej in bolj obširno pisati. Za danes opozarjam samo na tisto, kar se more iz gornjega primera izjaviti v obrambo vsaj proti temu, da bi nam naša imena, kolikor jih že pisemo po novem, začeli samovoljno pisati spet po starem, ne da bi počakali naše prošnje in ministrsvene odločbe. Nasprotniki našega modernega črkopisa, tistega črkopisa namreč, ki ga Jugoslaveni po veliki večini rabimo, kadar pišemo z latinico, bodo sicer hoteli iz gornjega primera izjaviti, da je justični minister proti vsakemu samovoljnemu menjavanju pisave imen, ne samo od novega načina k staremu, nego tudi od starega k novemu. Ti nasprotniki in justični minister z njimi vred, če bi se jim pridružil, bi pa pri tem prezrli veliko razliko, ki jo hočem tu samo omeniti, ker bo treba, kakor rečeno, o stvari posebej pisati. Velika razlika je namreč, ako se narod kot jezikovna in kulturna skupnost oprime novega črkopisa, ali pa ako posamezniki izven te zveze pramenijo pisavo

svojih imen. Z ozirom na to bistveno razliko bi moralo tudi postopanje oblastev biti različno nasproti kolektivnemu nacionalnemu pojavu črkopisne reforme z ene strani in nasproti osamljenim individualnim premembam imen z druge strani. Naj si pa bo stališče justičnega ministra v tem vprašanju kakršnokoli, vsekakor nudi gornji primer prav dobro orožje proti tistim oblastvom, ki bi sedaj rada kar samovoljno spet vsilila staro pisavo. Justični minister jim kaže edino dopustno, vsaj formalno pravilno pot.

Pa ne da bi se bil začel — sramovati?!

„Piccolo“ namreč. In sicer svojih lastnih dosedanjih metod! Pred neoliko dnevi je v dveh sestavih opozarjal italijansko javnost, da je že skrajni čas, da opusti tisto večno očitane „austriakantstvo“ na škodo vsakogar, ki ne hvali vsega, kar so nam donesli novi časi. Istotako zanimivo je, da je „Piccolo“ v svojem poročilu o seji mestnega sveta — o kateri govorimo v uvodniku — vse tiste burne incidente radi žaljive „ščavo“ — potajlil! Sel je preko njih s splošno opazko. Zdelo se mu je menda vendar preidno, načastno. Ali se je res začel sramovati svojih lastnih dosedanjih metod? Kajti doslej je bila tudi njemu vedno v perzu beseda „austriakante“, če e n. pr. kdo izražal svoje nezadovoljstvo s tem ali onim ukrepom uprave, če je giral postopanje nedostatkosti v poslovanju oblasti, če je giral kake nerodnosti ali svojevoljnosti kakega podrejenega organa, če se je pritoževal radi težkih gospodarskih razmer, v katerih živimo, če se je pritoževal radi

velikim davčnim bremen, ali radi prestrogega iztirjevanja davkov itd. itd. Avstrijanci smo bili vsi, vsi, prav vsi, ki nismo zadovoljni — z vsem. Sedaj pa se je namreč zavedel, da večno očitjanje z avstrijantstvom ni umestno in da je krivično.

Ali pa se morda kdo spominja, da bi bil »Piccolo« kdaj obsojal žaljenje slovenskega prebivalstva s »ščavo«? Ali je kdaj priporočal italijanski javnosti, naj spoštljivo govori o ljudeh drugega plemena? Opravičeno se čudimo torej, da je »Piccolo« potajil »ščave« v razpravi mestnega sveta. Ali se je res začel kramovati svojih lastnih dosedanjih metod?

Draginja na pohodu

Draginja na pohodu. Indeksno število za pretekli mesec januar je znašalo 118,91. V decembru lanskega leta je znašalo indeksno število 117,36 in je torej naraslo v mesecu januarju za 1,55 točk. Ako primerjamo zdajšnje stanje s stanjem v prejšnjih letih, vidimo, da je doseglo draginsko indeksno število v preteklem mesecu ono višino, na kateri se je nahajalo v decembru l. 1920. Tedaj je znašalo indeksno število 118,94.

Kar se tiče posameznih življenjskih potrebščin, je treba naglasiti, da so najobčutnejše poskočile cene živilom, ki so v zadnjem mesecu znatno podražila, kakor n. pr. kruh, testnine, zelenjava, špeh, oljčno olje, sveže meso, pržena kava in sadje. Nasprotno pa so nekoliko padle cene jajcem in siru (parmezan).

V preteklem januarju je postala občutnejša tudi draginja obleke in nekaterih drugih potrebščin.

Škrlatica

Toliko iz mesta školnikar z dežele nam prihajajo poročila, da škrlatica kruto razsaja po številnih družinah. Ta bolezen napada, kakor znano, najraje otroke. Pri šolskih otrokih je združena škrlatica, tudi če nima smrtnega izida, z velikimi nepravilnostmi. Družine, ki imajo na škrlatici obolenega člana, ne smejo pošiljati v šolo niti zdravih otrok, dokler se bolezen v družini popolnoma ne zatre. To pa lahko traja mesece. Šolski razredi, v katere se zanesle škrlatice, se morajo zapreti. V Trstu je vprašanje pobijanja škrlatice postalo eno najbolj perečih zdravstvenih vprašanj. Kakor sporoča tukajšnji mestni urad, se je sklenilo sedaj, da se uvede tudi v tržaški občini cepjenje proti škrlatici. Cepjenje proti škrlatici proučuje in preskuša že leto dni na rimski kliniki za otroške bolezni prof. Caronia. V zadnjem času — tako poroča tukajšnji zdravstveni urad — se je uporabljalo cepjenje proti škrlatici tudi v inozemstvu, in sicer z dobrim uspehom. Cepjenje se izvrši s tremi vbrizgavanji, ki ne povzročajo nikakršnih bolečin. Otroci tudi lahko nemoteno obiskujejo šolo. Prof. Caronia je dal tržaški občini na razpolago potrebno količino serumov, tako da se nahaja mestni zdravstveni urad v položaju, da takoj lahko začne s tem cepjenjem, ki je brez dvoma najprimernejše sredstvo za pobijanje škrlatice, s katerim se bo, kakor se upa, posrečilo popolnoma izbrisati to bolezen iz našega mesta. Dasi se je opazilo v zadnjih tednih znatno pojemanje škrlatice, je treba kljub temu poskusiti vse, da se po možnosti odvrne morebitno zapetno porast bolezni, vsled česar se priporoča, da se ob občinstvo posluša tudi tega sredstva za nje pobijanje.

Zdravstveni urad bo začel s cepjenjem onih uencev, ki so najbolj izloženi nevarnosti okuženja. Upa, da bo pri tem deležen podpore s strani staršev, ki so v skrbeh za zdravje svojih otrok, kakor tudi podpore s strani učiteljev.

Starši, ki bi bili nasprotni cepjenju svojih otrok, se že sedaj prosijo, naj to nemudoma naznanijo šolskim oblastvom, tako da se bo moglo vsrčiti cepjenje po solah brez zamude časa, ne da bi se morali starši otrok še le vabiti v šolo in prositi za dovoljenje.

V pomirjenju vseh prizadetih — zaključuje sporočilo zdravstvenega urada — se ponovno naglašja, da ni cepjenje nikakor škodljivo za zdravje, medtem ko na drugi strani gotovo pomaga.

IZ URADA POL. DR. »EDINOST« V TRSTU
F. R. Staroselo, 63: - Uredimo in nato pošljemo.

I. M. - Kazlje: Bomo poskrbeli, da se reši Vaša pokojnina.

F. C. - Kobarič: Za Vas uredimo po možnosti. Za vse druge Vaše sotpriine tudi, ko ob priliki pride naš goriški tajnik v Kobarič.

Tajnik.

Plamenac se želi vrniti v Jugoslavijo. Bivši predsednik črnogorske vlade, Jovan Plamenac, se je obrnil na jugosl. vlado s prošnjo, da mu dovoli povratek v domovino. Ministrstvo za notranje zadeve je izdalo naslednji komunikat: Jovan Plamenac je nedavno iz Amerike prispel v Pariz ter se je po jugosl. poslanstvu obrnil na vlado s prošnjo, da se mu dovoli svobodna vrnitev v domovino. On priznava državno edinstvo ter obljublja zvestobo državi in dinastiji, kakor je bil zvest črnogorski državi in dinastiji; prosi kralja, da ga amnestira ter mu odpusti politične pogoške, ki jih je zakrivil. Obsoja in kategorično odklanja vsako boljševiško in separatistično akcijo v jugosl. državi. Plamenac izjavlja, da so mu boljševiki ponujali velike vsote, če prične v jugosl. državi akcijo v boljševiškem duhu. V tem smislu je podal tudi pisмено izjavo.

Društvene vesti

»Pohujšanje« pri Lv. Jakobu.

V nedeljo, 15. t. m., ob 3.30 popoldne ponovi »Citálnica« pri Sv. Jakobu imenitno Cankarjevo faršo »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. To delo ima nekaj tako privlačnega na sebi, da je stalno na repertoarju naših gledališč. Prestavljeno pa je to delo (deloma rokopisno) na hrvaški, češki, nemški in italijanski jezik in se je igralo že z lepim uspehom v Hamburgu in Berlinu. »Citálnica« ponovi na željo nekaterih ljubiteljev naše umetnosti to delo še v nedeljo in to zadnjič v sezoni in v deloma izpremenjeni zasedbi. V vlogi Petra nastopi g. Terčič, v vlogi županje se nam je posrečilo pridobiti gostovanje g. Silove, v vlogi ščunjarja pa nastopi g. Gorjup, tudi že član tržaškega gledališča.

S. K. »Val«. Danes ob 8. zvečer sestanek nogometašev.

Družabni večer. Danes ob 21. se vrši v dvorani »Modugno« običajni družabni večer. Za čim večjo udeležbo se pripravljajo — Prireditelji.

S. I. K. - Sv. M. Magdalena priredi v nedeljo, 15. t. m., v društveni dvorani »Pri Triloku« od 19. naprej poslovnili večer na čast šovarišem, ki gredo k vojakom. Kdor se hoče zabavati, naj se ga gotovo udeleži!

Člani in članice pevskega odzaka so naročeni da se gotovo udeležijo današnjih pev-

skih vaj, ki se pričnejo točno ob 20.30. Naj niče ne manjka!

Maškeradna zabava šentjakobke »Citálnice« bo v soboto, 14. t. m., v dvorani DKD pri Sv. Jakobu. Že zdaj vlada veliko zanimanje za to tradicionalno pustno prireditev. Obeta tudi priti lepo število narodnih noš, kakor tudi lepih mask. Preskrbljeno bo z vsem, tako da bodo stari in mladi zadovoljni, ker se bo lahko vsak po svoje zabaval. V buketu se bodo dobivala najrazličnejša okrepčila in vsakdo se bo počutil kot doma. Začetek zabave ob 9.30. — Ker gre čisti dobiček v korist mladinskim odsekom, se nadeja odbor, da bo slavno občinstvo v čim večjem številu posetilo to prireditev.

Planinsko društvo naznanja, da se vrši že javljeno izlet na Čaven v nedeljo, 15. t. m. Ker upamo, da ohrani Čaven do nedelje svoje snežno odejo, se nam obeta izreden užitek. Oni člani, ki se nameravajo udeležiti tega izleta, naj se javijo g. predsedniku, via F. Filzi 10 (tudi po telefonu 8-70).

Društvo »Zora«. V četrtek, 12. t. m., važen sestanek vseh nogometašev pri Zafredu, točno ob 20.30. Ker se imamo dogovoriti za nedeljsko tekmo in za turnejo »Adrije«, je navzočnost vseh neobhodno potrebna. Vsi, ki imajo društvene majice in hlačke, so obvezani jih prinesiti na sestanek. — T. K.

Iz tržaškega življenja

Kruto maščevanje varane žene. - Oslepila prešestnico z vitriolom.

Presidnočnim se je odigral pri Sv. Jakobu krut dogodek — posledica prešestnega ljubavnega razmerja poročnega moža. Ljubosomna žena, mati dveh otrok, se je maščevala nad ljubimko njenega moža s tem, da ji je vrgla v obraz vitriol. Ženska, ki je na tako krut način dala duška svojim razjarjenim čustvom, je 38-letna zasebnica Jordana Biecher, rodom iz Milj, stanujoča s svojim možem Marijem, delavcem njenih let, pri Sv. M. Magd. sp. št. 10. Zakonca sta živel dolgo vrsto let v lepi slogi; mož je bil udan svoji družini in je bil skrben oče dveh otrokom, ki mu jih je žena tekem nunežnega zakona povila. Toda lepša dne je začelo solnce njune sreče temneti. Žena je že del časa opazala, da se ji mož čim dalje bolj oddaljuje; družinsko življenje, v katerem se je nekdanji čutil tako srečnega, ga ni več veselilo. Žena je premišljala in ugibala, kaj neki bi moglo biti vzrok moževi izpremembi, a dolgo ni mogla priti na jasno. Naposled pa je vendarle zvedela, da ima njen mož ljubavno razmerje s šiviljo Bice Collarig, stanujočo v ul. Istria št. 14. Ta ženska, kakih 12 let mlajša od Biecherja, je bila ločena od svojega moža, s katerim se nista razumela. Zdi se pa, da sta se dobro razumela z Biecherjem, kajti njuno ljubavno razmerje je trajalo že del časa. Biecherjeva je ponovno skušala pregovoriti Collarichevo, da bi prekinila razmerje z njenim možem; nekega dne se je celo z njo na javni ulici zlasala, a vse to ni nič zdalo.

Pretekle nedelje se ni Biecherjeva vso noč ni vrnila domov. Žena je zvedela, da je bil ves čas v družbi Collarigove v škandju, kjer se je vršila neka veselica. Ta novica je Biecherjevo silno razdražila; sklenila je, da se maščuje.

Preskrbela si je steklenično vitriola in predinočnim je začela Collarigovo pri Sv. Jakobu, na trgu Giuliani. Okoli 18. ur sta se ženski srečali. Biecherjeva je vprašala Collarigovo, če je res, da je prebila preteklo nedeljo v družbi njenega moža in če je plesala z njim. Collarigova je nevoljno odgovorila, da jo to nič ne briga, zato da ji ni dolžna nikakega odgovora v tem oziru. Sledilo je kratko, a srdito prekanje, in nenadoma je Biecherjeva, silno razpaljena, odmašila steklenico z vitriolom ter jo zagnala s silo nasproti v obraz. Collarigova je bolesto zavpila in si zakrila z rokama obličje, ki je bilo mahoma strašno spačeno od jedke tekočine. Na vpljpe so prihiteli ljudje, med njimi tudi dva mestna stražnika, ki sta Collarigovi pomagala v neki avtomobil ter jo prepeljali v mestno bolnišnico. Tam je zdravnik ugotovil, da je zadobila ženska hude opeklane po vsem obrazu, vratu in prsih. Jedka tekočina je v plusnikla tudi v oči ter jih tako nevarno poškodovala, da bo nesrečna ženska skoro gotovo oslepela.

Biecherjeva se je medtem javila orožnikom v ulici Istria ter povedala, kaj je storila. Po zaslišanju, tekem katerega je jokajoč razložila vzroke, ki so jo privedli h krutemu dejanju, je bila odvedena v zapor.

V županovi hiši je hotel napraviti konec svojemu življenju. Včeraj popoldne okoli 15.30 je v hiši št. 2 v ulici Corti, kjer stanuje tržaški župan senator Pitacco, zadonel strel iz revolverja, kateremu je sledil bolesten krik. Prihiteli ljudje so našli na stopnicah mladega moža, ki je krvavel iz rane na prsih; v onemogli desnici je še držal veliko avtomatično pistolo, s katero si je očitno pogoltno kroglo v prsa. Neždo izmed navzočnih je obvestil o dogodku rešilno postajo. Čez par minut je prihitel na lice mesta zdravnik, ki je dognal, da je rana zelo nevarna. Krogla, izstreljena proti srcu, je predrila skozinsko prsa ter poškodovala pljuča. Ranjenec je bil nemudoma prepeljan v mestno bolnišnico, kjer je bil spoznan za 31-letnega brezposelnega trgovskega agenta Justa Lucchini, stanujočega v ulici S. Giusto št. 6. Pri njem so našli invalidsko izkaznico, glasečo se na njegovo ime, razne osebne listine in dve pismi; eno naslovljeno na njegovo ženo Antonijo Lucchini, stanujočo v ulici S. Gavardo št. 106, drugo na župana Pitacco. Vsebinski pismo ni znano. Lucchini je izjavil, da je hotel umreti, ker je že dve leti brezposeln in ker je bil sit življenja. Zdi se pa, da ni bila ravno črna beda, ki je privedla moža do obupnega koraka, kajti pri njem so našli znesek 350 lir; najbrž je imel še kak drug vzrok. — Njegovo stanje je zelo nevarno.

Nasilna zlikovca. Včeraj zgodaj jutraj je neki mornar, ukranc na parniku »Ida«, zasidranem pred skladiščem št. 14 v prosti luki V. E. III, zasetil na krovu parnika dva sumljiva moža, ki sta skušala odnesti več cinkastih predmetov, vrednih kakih 200 lir. Ko sta zlikovca uvidela, da se jima je posel izjavljati, sta pustila plen ter skušala zbežati na breg, toda mornar in njegovi tovariši so ju dohiteli in ju po hudi borbi zaprli v neko kabino na parniku. Pozneje sta bila zlikovca, ki sta bila spoznana za 36-letnega šoferja Justa Venturini, stanujočega v ulici Poniziana št. 132, in 42-letnega težaka Emilija Valdemarin, stanujočega v ul. Lloyd št. 8, odvedena na pristaniški kapitanat, kamor so orožniki pritrdili tudi 42-letnega delavca Edvarda Bin, stanujočega v ulici Stuparich št. 5, ki je bil očitno v zvezi z njima. Tekom zaslišanja so pričeli možakarji razgrajati in eden izmed njih je pograbil neki težak predmet ter ga zagnal proti kapitanu Rigotti, toda mesto njega je zadel enega izmed aretirancev. Nato je na-

silnež pričel razbijati stolice in drugo pisarniško opremo. Kapitan Rigotti se je komaj utegnil umakniti iz pisarne. Tudi orožnikom, ki so bili poklicani na pomoč, se je besnež postavil po robu. Da bi ga ustrašili, so orožniki parkrat ustrelili v zrak. To je pomagalo. Moža so zvezali ter ga prepeljali v opazovalnico. Ostala dva zlikovca sta bila odvedena v zapor.

Z žvepleno kislino se je polil. 22-letni težač Albin Bajc, stanujoč pri Sv. M. Magd. sp. št. 616, je včeraj predp. v škedenjskih plavžih, prenašal s pomočjo nekega tovariša pletenico žveplene kisline. Pri tem pa se je pletenica po nesreči razbila in kislina je pljusnila Bajcu na nogo. Zadolbil je tako hude opeklane, da so ga morali prepeljati v mestno bolnišnico.

Padel z drevesa. Včeraj popoldne je bil prepeljan v mestno bolnišnico 14-letni Miroslav Kralj iz Trebič. Dečko je v nekem gozdiču pri Opčinah, kjer je bil zaposlen v službi družbe za pogozdovanje Krassa, padel z drevesa ter si pri tem zlomil levo nogo.

Iz tržaške pokrajine

Iz Nabrežine. Javna ljudska knjižnica v Nabrežini je priredila pretečlo soboto zvečer predavanje v tukajšnji obrtni šoli. Predaval je g. dr. Just Pertot pod okriljem tržaške »Prosvete« o jetliki. Predavatelj nam je uvodoma predaval o posledicah jetlike. Opisal nam je, kako se ta bolezen neznansko širi tudi med našim ljudstvom. Naposled nam je g. predavatelj s pomočjo sklopičnih slik pokazal posledice in način širjenja te bolezni. — Predavanje je bilo od strani občinstva jako dobro obiskano; posebno so se ga v velikem številu udeležile ženske in odrasli otroci. Občinstvo je z veliko pozornostjo sledilo predavanju. — Nabrežinski g. župan, cav. Baschetti, se je pisemenim putem zahvalil g. predavatelju, da je se potrudil napraviti predavanje tudi v naši vasi, ki je posebno potrebna takega pouka. Javna ljudska knjižnica v Nabrežini se tem potom zahvaljuje g. dr. J. Petotu kakor tudi tržaški »Prosveti« za koristno predavanje.

Odbor J. L. K.

Iz Kozelj. Brašno in piv. društvo »Dneva žara« v Kozljah priredi na pustno nedeljo, 22. t. m., veselico. Sosedna društva so sprosena, da ne prirejajo zabav na isti dan. Saprošena je pravočasno naznani. — Odbor.

Vesti z Goriškega

Novi goriški podprefekt. Kakor smo že poročali, pride na mesto dosedanjega podprefekta, ki je premeščen v Savono, podprefekt marchese Francesco di Sini. Novi podprefekt je bil takoj po okupaciji komisar sezanske občine, potem v Trzinu, odkoder je bil pred petimi leti poklican na mesto kopskega podprefekta, katero je zavzemal do svojega naznačenja za goriškega podprefekta.

O novem podprefektu, ki je sin plemenite sardinske rodbine, gre glas, da je jako sposoben uradnik in dober govornik, ki baje zna tudi naš jezik.

Drugo premeščenje. V kratkem zapusti Gorico tudi poveljniški goriški divizije general Romei, kateremu bo poverjeno poveljstvo enega iz armadnih zborov.

Groba netaktnost. Šolski nadzornik g. Karl Rubbia je naslovil na didaktične ravnatelje in njim podrejen učiteljski poziv, da naj s svojimi prispevki omogočijo, da bo vsako didaktično ravnateljsko vpisano kot dosmrtni ud raznarodovalnega društva »Dante Alighieri«. Ako bi bil ta poziv naslovljen izključno na italijansko učiteljsko, bi nas ta zadeva prav nič ne brigala, toda zahtevati tudi od slovenskega učiteljskega, da prispeva za raznarodovanje svojega lastnega naroda, pomeni skrajno grobo netaktnost.

Samomor epileptika. V pondeljek popoldne je sklenil svoje račune z življenjem 47-letni Franc Dreal, upokojeni jetniški paznik, s tem, da si je pogoltnil sence kroglo iz samokresa. Samomorilca je baje gnala v smrt bolezen, ker je bil podvržen epileptičnim napadom, najbrže pa je prispevale k temu v znatni meri tudi mizerija, kajti njegova pokojnina ni mogla biti bogve kako velika.

O predpust, ti čas prešeti. Tak vzklík se je gotovo izvil iz prs Antona Bensa v Solkanu, ko je v pondeljek jutraj prešteval svoje kurje bogastva, ki se je tekem noči zmanjšalo za nič manj nego 11 kokoši, 2 petelina in dve gosi.

Goriška porota. V soboto zvečer se je končala razprava proti Valentinu Calligaris radi poskušanja ubistva. Calligaris je bil obsojen na dve in pol leti ječe.

V pondeljek je pričela obravnava proti 49-letni Alojziji Santandrea radi poskušanja soprogojstva, ki vzbuja med goriškimi radovedneži, in še več radovednicami, veliko zanimanja. Obtoženka Alojzija Santandrea in njen dobri in zvesti soprog Luigi Faldini iz Bologne sta si dne 28. februarja 1907. obljubila pred Bogom in pred županom zvestobo do smrti. Faldini je na svojo obljubo kaj kmalu pozabil, kajti že pred vojno je pričel razmerje z neko Gildo Tonelli, s katero je imel otroka. Tekom vojne se ni njegova vroča kri prav nič ohladila, kajti sredi leta 1923. je zopet navezal nedovoljene stike z neko Lojzko Cappini tudi iz Bologne. Teh slikov ni mogla prepoznati niti znatna razdalja med Bologno in Gorico, ko se je Faldini nahajal v Gorici, ampak odkril jo je Lojzka vrnila s tem, da ga je obiskala tudi ona dne 1. februarja 1924. v Gorici. To pa se je zdelo že malo preveč njegovi od Boga in župana potrjeni Lojzki. Opajčala se je, zagrabila samokres in se je podala z njim v hotel »Gorizia«, kjer se je nahajal njen mož s svojo ljubinko. Ko ga je uzrla, je sprožila na njega šest revolverskih krogelj, ne da bi ga zadel. Sicer je še nadalje pritiskala na petelin samokresa, toda z žalostjo je morala ugotoviti, da je izstrelila vso zalogo ter je ježno odšla. Naslednjega dne so jo zaprli in sedaj se mora revica zagovarjati še pred poroto radi poskušanja soprogojstva. Da, grenak je mnogokrat kehl zakon!

Nijvice pri Kojakem. Brašno društvo v Nijvicih je imelo dne 11. jan. svoj redni občni zbor, katerega se je udeležilo tudi zastopnik društva »Prosvete« iz Trsta, ki je imel kratko predavanje o društvenem življenju. Občni zbor se je vršil v najlepšem redu ter je pokazal, da se mnogi priznavajo, da društvo ni zgolj zabava, ampak da nudi mnogo izobražev, ki je potrebna posebno mladini. Žal se mora reči, da je mnogo naših fantov pozabilo na naše

društvo. Fantje, vzdržite se, pa tudi starejši, ter pomnite, da vam društvo ni v škodo, ampak le v korist.

Naši faisti, ali bolje rečeno, en miličar, se je hotel ravno isti dan maščevati nad društvom zato, ker so bili v »Novicah« malo opisani, češ da je izšel omenjeni dopis iz društva, kar pa ni res. Omenjeni miličar je šel radi dopisa javit orožnikom v Kojško, da smo imeli nekaj strašno nevaren političen shod, ki bi bil po njegovem mnenju še bolj strašno nevaren vladu. Zato so prišli orožniki zvečer že po končanem občnem zboru v čitalnico ter odvedli predsednika na orožniško postajo na odgovor. Vso čast moramo dati g. brigadirju, ki je po zaslišanju priznal, da omenjena ovadba nima smisla, ampak da je le nekako maščevanje.

G. milita pa vprašamo, ali se ne stramoje kot domačin takega ovadstva, s katerim bi hotel spravljati mirne ljudi v zapor in povzročati strah med domačini!

Gospodarstvo.

Sestanek živinorejcev v Postojni

Prejeli smo:

Urad za potovalni kmetijski poduč za tržaško pokrajino (Cattedra ambulante di Agricoltura) je objavil na dan 3. februarja t. l. glavne živinorejce postojnskega in senožetnega okraja na sestanek v Postojno.

Kmetijski urad so zastopali na tem zborovanju predsednik nadzorovalne komisije g. vitez Cosolo, člani iste komisije gg. Brunner, Kocjan in Muha, nadalje ravnatelj centralnega urada v Trstu g. prof. Mariani ter voditelj oddelka v Sežani g. Klavžar.

Predsednik je razložil navzočnim nalogo in način kmetijskega urada glede pospeševanja napredka v kmetijstvu ter zboljšanja živinoreje in je izrazil željo, da bi tudi občine postojnskega in senožetnega okraja pristopile h konsorciju za vzdrževanje te tako važne in koristne institucije, katere nima ne političnih ne drugih, ampak edino gorinavedne namene in hoče čuvati in pospeševati koristi kmetijskega prebivalstva.

Občine, katere prispevajo z letnim zneskom po 1000 L, bodisi posamezne ali pa v skupinah smejo imenovati svojega zastopnika v nadzorovalno komisijo kmetijskega urada.

Predsednik je nato pojasnil namen tega sestanka, ki je v glavnem ta-le:

Ministrstvo je dovolilo podporo za ustanovitve javnih postaj za spuščanje bikov v tej pokrajini ter je naročil kmetijskemu uradu, naj nabavi čistokrvne plemenske bike, katere naj odstopa bikorejcem po nakupni ceni odbi vsi 1/3 iste; prevozniki in komisionalni stroški se bodo krili z deželno in drugimi podporami.

Najprej bo kmetijski urad dogovorno z deželno upravo poskrbel za to, da se v celi deželi pregledajo vsi biki, katere se sedaj priprišča, da se dožene, koliko je za to sposobnih in koliko jih še primanjkuje.

Izvajanja predsednika je g. Klavžar navzočnim razložil v slovenskem jeziku.

Nato se je vršila obširna razprava glede pasem goveje živine, katere se sedaj gojijo v tej pokrajini, kateri naj bi se dala prednost in to z ozirom na krajevne razmere in potrebe tukajšnjih živinorejcev, da se bo moglo preskrbeti v pravem razmerju potrebno število bikov.

Slednjič se je sklenilo vabiti vsa županstva, da zberejo sledeče podatke:

1) Koliko glav goveje živine se nahaja v vsaki občini ločenih po pasmah, koliko je krav in za pripuščanje godnih junic, koliko jih je in katere pasme so biki, ki se sedaj v občini uporabljajo za spuščanje in koliko jih še primanjkuje;

2) kateri živinorejci (ime in biv.) bi bili pripravljeni kupiti čistokrvne plemenske bike po znanih cenah.

Županstva naj pošljejo te podatke čim prej ravnatelstvu kmetijskega urada v Trstu (Via Trento št. 2) ali pa oddelku tega urada v Sežani.

DAROVI

Za refekcijo svetovinskega vrta so darovali otroci s Planine pri Vipavi okrog 50 kg krompirja, 10 kg turšine moke in 30 kg fižola. Strancar Iv. št. 11, Strancar Fil. št. 17, Kobau Fil. št. 22 in Trebižan Fr. št. 15, vsi iz Planine pri Vipavi, pa so dodali 70 kg krompirja in 5 kg fižola. — Srčna hvala vsem! Hvala tudi našemu Francetu Strancarju, znanemu nar. vinotrcu, ki je biago pripeljal brezplačno v Trst in povrh še plačal tozadevno carino.

Pri Zafredu v Sv. Petru zbrali za Sol. društvo L. 20. Denar hrani upravnistvo.

SEZNAM DAROVALCEV ZA REFEKCIJO ZASEBNE SOLE PRI SV. JAKOBU

Vas Slavina: Vadnal št. 51 10 kg krompirja; Sabec št. 50 10 kg krompirja in 2 kg fižola; Gorup št. 49 8 kg krompirja; Zigmant št. 75 1 kg fižola in 1 kg krompirja; Sorc št. 70 10 kg krompirja; Smrdel št. 67 1 1/2 kg fižola; Abram št. 46 12 kg krompirja; Kaister št. 47 8 kg krompirja; Ambroz št. 44 25 kg krompirja in 3 zrna glave; Brus št. 43 4 kg krompirja; Sabec št. 42 20 kg krompirja in 1 1/2 kg fižola; Boštjančič št. 41 2 kg fižola; Juk št. 58 1 kg fižola in 2 kg krompirja; Zitzko št. 60 2 kg fižola; Sorc št. 73 5 kg krompirja; Konel 39 1 1/2 fižola; Devet št. 38 8 kg krompirja; Penko št. 37 20 kg krompirja; Bele št. 34 20 kg krompirja; Zorman št. 61 1 kg fižola; Vadnal št. 33 2 kg krompirja; Skvarča št. 27 5 kg krompirja; Stelančič št. 56 15 kg repe; Novak št. 25 5 kg repe; Klemen 24 1 iter fižola; Lojna št. 22 1 L; Fižur št. 28 2 kg fižola; Glazar št. 29 6 kg krompirja; Sabec št. 57 10 kg krompirja; Figar št. 18 12 kg krompirja in 8 kg repe; Bižaj št. 16 12 kg krompirja; Maver št. 15 8 kg krompirja in 1 1/2 fižola; Bižjak št. 68 5 L; Zigmant št. 14 10 kg krompirja in kg repe; Bekar št. 13 8 kg krompirja in 8 kg repe; Boštjančič št. 10 pol kg fižola; Bole št. 9 1 in pol kg fižola; Cernač št. 8, 20 kg kromp.; Boštjančič št. 7 7 kg kromp.; Kalister št. 5 2 kg fižola; Valenčič št. 4 6 kg kromp.; Bergeč št. 2 10 kg krompirja; Kovačič 40 kg krompirja; Ambrozič št. 6 55 kg krompirja.

Borzna poročila.

DEVIZE Amsterdam od 905. — do 980. —; Belgija od 121. — do 125. —; Pariz 129.50 do 130. —; London od 115.40 do 115.70; New York od 24.15 do 24.25; Španija od 340. — do 345. —; Švica od 166. — do 168. —; Atene od 38. — do 41. —; Berlin od 570. — do 580. —; Bukarest od 12.25 do 12.75; Praga od 71.25 do 71.75; Ogrska od 0.0333 do 0.0340; Dunaj od 0.0338 do 0.0348; Zagreb od 89.60 do 89.90.

VALUTA: Avstrijske krome od 0.0335 do 0.0345; dinarji od 29.50 do 29.80; dolari od 24.10 do 24.20; novci po 20 frankov od 92.50 do 93.50 funt sterling od 115.40 do 115.60. Beneške obveznice 81.85.

Cene na trgu Cavour

(Oddaja na debelo)

Cesen 800-1000, pomaranče 100-130, kislice zelje 130-165, karfiol 100-120, kapus 100-110, veržote 75-100, čebula 120-180, fiže (suhe) 220, solata 60-420, limone (100 kom.) 6.70-7.40, jabolka 100-300, krompir 60-85, hruške 90 do 280, paradižniki 200, radič 120-400, radič (rdeč) 200-300, kisa repa 60, špinaca 150-250, repa 25, grah 340-450.

ZAHVALA.

Podpisana se najtopeje zahvaljuje vsem, ki so spremenili na zadnji poti njenega ljubljeneja

Jožefa Kolarič

Posebno se zahvaljujemo godbi, pevcem, fantom, ki so ga nesli, in končno vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da se je pogreb vršil na tako časten način.

Lonjer, 10. februarja 1925.
(175) Zalujoča dužina Kolarič.

Mali oglasi

HISA, pripravna za rokodelsko obrt, v Gabrijah št. 9 (Stanjel), se prodaja po ugodni ceni.

BABICA, avtorizirana, sprejela noseče Zdrav